

at holde paa som sin Overbevisning, var det overflødig at udtale dette. Thi Ingen af os tvivler om, at den høitærede Minister staar ved sin Anskuelse og lægger saa megen Vægt paa, hvad han anser for rigtig, at han ikke for at opnaa andre Fordele vilde opgive Noget deraf. Men dersom han dermed skulde have ment, at han overhovedet ikke vilde indlade sig paa nogen Forhandling paa det Grundlag, vi her byde ham, nemlig gjensidig Overveelse fra begge Sider af den Sag, som her foreligger, paa den ene Side Lønningsforhøielse, paa den anden Side Reformspørgsmaalet, saa vilde jeg meget beklage det. Thi det vilde være det samme som at erklære, at han overhovedet ikke vilde indlade sig paa nogen Forhandling om dette Spørgsmaal. Jeg opfatter imidlertid hans Erklæring saaledes, at han ikke, for at opnaa Lønninger, vil opgives Noget af, hvad han anser for det Væsentlige, og det har jeg aldrig tvivlet om, at han ikke vilde gjøre. Det er Noget, som jeg kun kan anerkjende. Men jeg tvivler paa den anden Side ikke om, at den høitærede Minister vist vil indrømme, at vi for vort Bedkommende heller ikke kunne indlade os paa at give betydelige Midler til derigjennem, ikke blot at fastslaa, men udvide Institutioner, der virke i en Retning, som vi ikke anse for rigtig, saa at, dersom man fra begge Sider vil fastholde sit Standpunkt ganske urokkeligt, bliver Enden derpaa, at der slet ikke kommer Noget ud af det Hele, ialtfald ikke Noget af væsentlig Betydning. Det forekommer mig, at det maa være en Vættelse for den høitærede Minister, at det maa være en Fordel for ham at vide, i hvilken Retning Thingets Ansiter gaa med Hensyn til det høiere Undervisningsvæsen, saa at Ministeren baade med Hensyn til det Forslag, der her foreligger, kan vide, hvilke Indrømmelser han vil gjøre, eller hvad han særlig vil holde fast paa, og ligeledes med Hensyn til de Arbeider, han særlig vilde forelægge i Fremtiden, kan forberede sine Skridt og tage de Sager under Overveelse, som han nærmest maatte være kaldet til at tage op netop ifølge en saadan Opfordring, som maatte komme fra Thingets Side. Der er jo i Virkeligheden slet ikke ved de foreliggende Forslag Tale om blotte simple Lønningsforbedringer for Poster, som Alverden er enig om bør bibeholdes, saa at der blot er Spørgsmaal om, hvorvidt Lønningerne ere for lave eller ikke. Det, der er Spørgsmaal om, er for en stor Del netop, om Posterne bør bibeholdes, om der ikke f. Ex. er for mange Rektorer ved de lærde Skoler, eller, med Hensyn til Universitetet, om der ikke er foreslaet for mange faste Poster. Alle disse Spørgsmaal ere i Virkeligheden ikke blot Lønningsspørgsmaal, de ere Organisations-spørgsmaal, og deraf følger med simpel Nødvendighed, at vor Stilling til disse Sager ikke bliver simpelt hen den samme som til enhverformelst Lønningslov, men afhænger af det Standpunkt,

vi maa indtage til de reelle Reformer, der maatte være ønskelige for disse Institutioners Virksomhed, ikke blot til de her krævede Lønninger. Jeg tror, at, naar den høitærede Minister vil nærmere gennemse, hvad der fra hans Side fremkommer, vil han ikke forstaa det, som om vi ville indbyde ham til en umoralisk Byttehandel, men at ogsaa vi fra vor Side med Hensyn til disse Spørgsmaal have bestemte Anskuelser, og at, dersom vi skulde komme til noget Resultat med Hensyn til Lønningsloven, som jo kun er et Slags Appendix, noget væsentlig Underordnet, egentlig kun en Konsekvens af den anden Side, som er Hovedsagen, da er det nødvendigt, at vi overhovedet komme til en Forstaaelse med Hensyn til det Principielle, Grundsætningerne for disse Institutioners Virksomhed, og det naas bedst ved snarest mulig at tage fat derpaa. Hvis den høitærede Minister havde, hvad der efter den tidligere Ministers Optræden i forrige Samling var Anledning til, forelagt os tilfjæmmed Lønningslovene Forslag til en fuldstændig Organisationslov, vilde Sagen have været lettere. Jeg kan ikke se, at det skulde have hindret Lønningslovenes Fremmel — tværtimod — at vi allerede i denne Samling røre ved Sagen og derigjennem vise den høitærede Minister, i hvilken Retning Thingets Ansiter og Stemning gaar.

Jeg skal derefter tillade mig at gjøre nogle Bemærkninger nærmest i Anledning af, hvad der fremkom fra det ærede Medlem for Kjøbenhavns 2den Valgkreds (Brig), som desværre ikke er tilstede nu, men hvis Bemærkninger jeg ikke desto mindre bliver nødt til at omtale ogsaa af den Grund, at jeg ved min første Anbefaling af det foreliggende Forslag med Billie holdt mig borte fra en reel Forhandling om de foreliggende Spørgsmaal. Jeg var og er endnu i Tvivl om, hvorvidt en reel Forhandling vil gavne Sagen paa dette Standpunkt, men efter den Maade, hvorpaa Sagen fra forskellige Sider er bleven baade angreben og forsvaret, kan jeg ikke undgaa idetmindste med Hensyn til de væsentlige af de Spørgsmaal, som ere komne frem her under dette Forslags Behandling, at komme ind paa Realiteten. Det ærede Medlem for Kjøbenhavns 2den Valgkreds stillede sig jo overhovedet uenlig til vort Forslag. Jeg havde ikke ventet Andet, thi efter den Stilling, det ærede Medlem indtog til det Forslag om Medsættelsen af et Udvalg, der blev vedtaget i 1870, finder jeg det naturligt, at han stiller sig paa samme Maade nu. Men det ærede Medlem stillede sig paa et Grundlag, som jeg ikke kan erkjende for berettiget netop fra det ærede Medlems Standpunkt, og som det undrer mig, han har stillet sig paa. Han betragtede hele vor Opfattelse og den Udvikling, der fra vor Side er kommen frem saavel igaar som navnlig for nogle faa Aar tilbage lige overfor det lærde Skolevæsen, som væsentlig revolutionær. Det ærede